

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

A Csányi-csoporthoz kerülhet a Herz

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) engedélyezte, hogy a Bonafarm Zrt. 100 százalékos közvetlen irányítást szerezzen a felszámolás alatt álló Herz Szalámigyár Zrt. vagyoni értékű jogai, ingóságai, készletei és ingatlanai felett.

A Bonafarm Zrt. és a Herz Szalámigyár Zrt. 2009. december 1-én kötött adásvételi szerződést. Ennek értelmében a Bonafarm Zrt. megvásárolja a felszámolás alatt álló Herz Zrt. vagyoni értékű jogait, ingóságait, készleteit és ingatlanait magában foglaló vállalkozásrészének 100 százalékát.

A vevő Bonafarm Zrt. (melynek többségi tulajdonosa a Bonitás 2002 Zrt.) 2009-ben azzal a céllal jött létre, hogy a Csányi-csoporthoz köthető élelmiszeripari érdekeltségeket összefogva a CSIM Pte Ltd. irányítása alá rendeződjön. A Bonafarm csoportba tartozó vállalkozások a húsipari vertikum több szintjén vannak jelen (a takarmány előállítás és raktározás, sertés-marha- és baromfitenyésztés és hizlalás, a sertés-, baromfi- és marhahús feldolgozás).

A megvásárolni kívánt Herz Zrt. 1994. április 1-én jött létre. Tevékenységének története 1888-ra nyúlik vissza, a Herz Ármin által alapított gyár fő terméke kezdetektől fogva a szalámi. A vállalkozás az 1994-es privatizációt követően a Herz Szalámigyár Rt. és a Pick Rt. tulajdonába került, majd a Pick 2004-es reorganizációja során leválasztásra került. 2009. januári fizetésektelenné válásáig önállóan folytatta tevékenységét, főleg hosszú érlelésű úgynevezett penészes szalámifajtákat gyártott, kizárólag vásárolt alapanyagból. Az utóbbi években jelenléte fokozatosan halványult külföldi értékesítési piacain (elsősorban Németországban, Ausztriában és Csehországban). Az utolsó időszakban a hagyományos terméknek számító „téliszalámi” mellett vastag- és vékonykolbászokat, és egyéb húskészítményeket is gyártott. A 2009. májusa végén induló felszámolásáig 60 százalékban a Formont Szolgáltató Kft., 39,9995 százalékban az Aventa 96 Szolgáltató Kft. és 0,0005 százalékban Korányi Tamás tulajdonában állt. A felszámolás kezdete óta a vállalkozást a Mátraholding Gazdasági Tanácsadó Zrt., Pinka György felszámolóbiztos képviseli.

A versenytörvény értelmében a vállalkozások összefonódásához a GVH engedélye szükséges, ha valamennyi érintett vállalkozás-csoport előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenötmilliárd forintot meghaladja. További feltétel, hogy az érintett vállalkozás csoportok között lennie kell legalább két olyan vállalkozásnak, melynek az előző évi nettó árbevétele ötszázmillió forint felett van. Az összefonódásban érintett vállalkozás-csoportok együttes nettó árbevétele a 15 milliárd forintot jelentősen meghaladja, valamint van két olyan vállalkozás-csoport (Csányi-csoport, Herz Zrt.), melynek 2008. évi nettó árbevétele meghaladta a törvényben rögzített ötszázmillió forintot. Mindezek miatt a kérelmezett összefonódáshoz a GVH engedélye szükséges volt.

Az összefonódásban részt vevő felek tevékenységei között – a Bonafarmhoz tartozó Pick Zrt. révén – a húsipari szárazárak gyártása tekintetében figyelhető meg átfedés. Bár az elemzés alapján a legvalószínűbb termékpiac a (szalámi kategóriájú szárazárakat, valamint a kolbász kategóriájú szárazárakat, azaz ezen két szegmenst egyaránt magába foglaló) szárazárak hazai piaca, a GVH jelen összefonódás engedélyezése szempontjából nem tartotta szükségesnek az érintett piac pontos meghatározását. A hatóság ugyanis a szalámi kategóriájú szárazárakként és a kolbász kategóriájú szárazárakként meghatározott érintett piacokat külön vizsgálva is azonos konklúzióra jut az engedélyezhetőség tekintetében. (A szárazáru kategóriánál tágabban meghatározott piac érintettsége nagy biztonsággal elvethető volt.)

A 2007-es és 2008-as piaci részesedések alapján látható, hogy a szárazáru szegmens, és azon belül a szalámi szegmens első és második piaci szereplőjét érinti a tranzakció. A két vállalkozás közötti verseny a szalámi szegmensen valamivel erősebbnek mutatkozott ugyan, mint a tágabb szárazáru szegmensen, azonban a két szegmens közötti verseny meglétét piaci adatok elemzése alapján nem lehetett elvetni.

Az összefonódás lehetséges hatásainak értékelése szempontjából fontos körülmény a Herz termelésének 2008/2009-es leállása és azóta tartó szünetelése is. A szalámi- és kolbászáruk, mennyiségek, valamint az e termékeket gyártó vállalkozások piaci részesedésének és egyéb releváns adatok több évre visszamenő vizsgálata alapján jutott a GVH arra a következtetésre, hogy a Herz termelésének leállása óta a Pick pozíciója megerősödött ugyan, azonban a kiskereskedelmi láncok saját nevükön kínált szalámi- és kolbászféléi (kiskereskedelmi saját márkás termékek) és a meglévő piaci szereplők megfelelően erős versenyt támasztanak a vállalkozással szemben.

A GVH további, káros versenyhatás fellépését ellensúlyozó körülményeket is figyelembe vett. A gyártási technológiából adódóan a szárazárak előállításához szükséges befektetéseket (komplex füstölő- és érlelőberendezéseket, szabályozott páratartalommal és hőmérséklettel, stb.) igényel. Amennyiben tehát egy vállalkozás a szárazárak piacára kívánna belépni, annak kétségtelenül vannak költségei és nehézségei, ám ezek nem jelentenek számottevő korlátot sem a szalámi, sem a kolbász esetében. A szárazárak tekintetében viszonylag erős a márkanév és márkahűség jelentősége, azonban ez sem jelenthet komoly problémát, hiszen éppen a márkás szalámik piacán volt átrendeződés 2008/2009 folyamán. Ennek során egy kisebb termelő jelentős mértékben növelte részesedését, miközben a szalámi iránti kereslet stabil volt.

A Pick szegedi gyára eleve hatékonyabban termel, mint a Herz budapesti termelőegysége, és ez önmagában képes mérsékelni a Herz termékek árát. A Herz márkával ellátott termékek gyártását ugyanis a Pick nyilatkozata szerint a már meglévő, nem teljesen kihasznált gyártási kapacitásaival végezné, melynek következtében a kihasználtság tovább javul, csökken a termelés átlagköltsége, végül az ár. A fellépő hatékonysági előnyöket a GVH az összefonódás engedélyezése mellett szóló körülményként vette figyelembe.

A fúzió melletti érveként hangzott el a kérelmező részéről, hogy az összefonódás hiányában a Herz felszámolásra kerülne, amivel a Pickkel szemben általa támasztott verseny mindenképpen megszűnne. A hatóság szerint egy kérelmezett vállalkozás csődhelyzete, termelésének bizonytalan ideig történő leállítása vagy felfüggesztése önmagában csak szükséges, de nem elégséges feltétele egy ilyen érvelés elfogadhatóságának. A fúzióban részt vevő feleknek azt is bizonyítaniuk kellett volna, hogy az összefonódáson kívül nem

létezik más, a versenyt kevésbé gyengítő alternatíva például a tranzakció által érintett legértékesebb eszköz, a Herz védjegy kizárólagos használati jogának kiaknázására. A felszámolóbiztos nyilatkozata alapján a Herz értékesítésére kiírt nyilvános pályázaton nem kizárólag a Bonafarm nyújtott be érvényes pályázatot. Elvileg tehát más piaci szereplő is képes lett volna a Herz védjegy üzleti kiaknázására. A GVH emiatt eljárása során az eltűnő vállalatra (ún. failing firm) vonatkozó érveket nem találta alkalmazhatónak.

A versenytörvény szerint a GVH nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként. Mivel a fentiek miatt ilyen hatásra nem kell számítani, a versenyhatóság a fúziót engedélyezte.

Az ügy hivatali nyilvántartási száma: **Vj-155/2009**.

Budapest, 2010. március 8.

Gazdasági Versenyhivatal
Kommunikációs Csoport

További információ:

Mihálovits András

Gazdasági Versenyhivatal

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.

levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036

tel: +36-30 618-6618

email: Mihalovits.Andras@gvh.hu

<http://www.gvh.hu>